

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 7.12.2011
COM(2011) 842 окончателен

2011/0415 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за определяне на общи правила и процедури за изпълнението на инструментите на
Съюза за външна дейност**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Приоритет за Комисията в контекста на многогодишната финансова рамка (МФР) е опростяването на регулаторната среда и улесняването на **предоставянето** на помощ от Съюза за партньорските държави и региони, организациите на гражданското общество и МСП, до степен, в която те допринасят за целите на регламента.

При изпълнението на новите инструменти опростените и гъвкави процедури за вземане на решения ще предоставят възможност за по-бързо приемане на мерки за изпълнение и по този начин — за доставянето на помощ от ЕС, по-специално за държави в кризисни и следкризисни ситуации и в ситуации на нестабилност.

Освен това, преразглеждането на Финансовия регламент, което е от особена важност по отношение на специалната разпоредба относно външната дейност, ще улесни участието на организациите на гражданското общество и на малкия бизнес в програмите за финансиране, например чрез опростяване на правилата, намаляване на разходите за участие и ускоряване на процедурите по възлагане. Комисията възнамерява да изпълнява този регламент, като използва нови гъвкави процедури, предвидени в новия Финансов регламент.

В този контекст Комисията предлага набор от опростени и хармонизирани правила и процедури за изпълнение, приложими за четири географски инструмента, т.е. ИСР, ЕИС, ИПП и ИП, както и за трите тематични инструмента ИС, ЕИДПЧ и INSC. В случаите на ИПП и ЕИС обаче специалните характеристики на сътрудничеството за предприсъединяване и трансграничното сътрудничество ще изискват допълнителни и специфични правила и процедури за изпълнение, допълващи като „lex specialis“ общия набор, предоставен от Общия регламент за изпълнение.

ЕФР и Решението за Гренландия ще останат извън обхвата на този регламент, като се има предвид спецификата на техните механизми за финансиране.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Обществена консултация

Комисията проведе обществена консултация относно бъдещото финансиране на външната дейност на ЕС между 26 ноември 2010 г. и 31 януари 2011 г. Тази консултация бе въз основа на онлайн въпросник, придружен от предходен документ „Какво ще бъде финансирането на външната дейност на ЕС след 2013 г.“ Като цяло, отговорите не показаха, че е необходимо да се извърши съществена промяна в настоящите механизми за изпълнение, въпреки че значителна част от отговорилите изразиха подкрепа за по-голяма гъвкавост и опростяване на изпълнението.

Събиране и използване на експертни становища

Комисията извършва вътрешно преразглеждане на различни доклади (оценки, одити, проучвания, средносрочните прегледи). В него беше разгледано това, което е функционирало добре и това, което не е функционирало, и бяха извлечени поуки за изготвянето на финансовите инструменти.

Прегледът показва, че настоящите инструменти са допринесли за напредъка за постигане на Целите на хилядолетието за развитие в развиващите се държави. Условието за изпълнение, като бюджетна подкрепа и „всеобхватен секторен подход“, дадоха възможност за по-тясно сътрудничество със партньорските държави и по-ефективно разделение на труда чрез съфинансиране между донорите.

В прегледа обаче бяха посочени и редица недостатъци. Сегашният процес на изпълнение бе оценен като прекалено сложен и не позволява бързи корекции при необходимост. Тези недостатъци са отстранени в настоящия регламент.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Част пета, дял III, глава 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз предоставя правната рамка за сътрудничество със партньорските държави и региони. На тази база предложеният Общ регламент за изпълнение се основава на член 209, параграф 1 и на член 212, параграф 2 от Договора и е представен от Комисията в съответствие с процедурата, предвидена в член 294. С прилагането на членове 310—320 от ДФЕС за Евратом (вж. член 106а от Евратом) предложението може да обхване изпълнението на финансовото сътрудничество в рамките на INSC.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

не е приложимо

5. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ

(1) Дял I: Изпълнение — членове 1—3

Член 1 (Предмет и принципи) определя целите на регламента — да се осигури хармонизиран набор от правила за изпълнение за инструменти в областта на външните отношения, за да се защитят финансовите интереси на Съюза и да се насърчи опростяването и гъвкавостта при изпълнението на тези инструменти.

Член 2 (Приемане на програми за действие, индивидуални мерки и специални мерки) предвижда решенията за финансиране, взети от Комисията, да бъдат под формата на програми за действие на базата на многогодишни документи за програмиране. По изключение, но в съответствие с многогодишните документи за програмиране, могат да бъдат приети индивидуални мерки извън рамките на програмата за действие. В случай на непредвидени и надлежно обосновани случаи, Комисията може да приеме специални мерки, които не са предвидени в многогодишните документи за програмиране. Този член включва правилата на комитология, които трябва да бъдат следвани при приемането на посочените решения, както и възможните изключения от тях.

Член 3 (Мерки за подкрепа) определя видовете разходи, с които се подкрепя изпълнението на настоящия регламент и които могат да бъдат обхванати от финансирането на Съюза (напр. подготовка, проследяване, мониторинг, дейности по одит и оценка, предоставяне на информация и подобряване на комуникацията). Тези мерки могат да бъдат финансирани извън обхвата на документите за програмиране.

(2) Дял II: Разпоредби относно методите на финансиране — членове 4—6

Без да са изчерпателни и въз основа на настоящата практика и установените нужди, в **членове 4—6** се цитират видовете финансиране, които могат да бъдат използвани по силата на настоящия регламент. Въведените изменения вземат предвид разпоредбите на последния Финансов регламент. По-специално, член 4 предвижда новаторски инструменти, като например заеми, гаранции, собствен капитал и инструменти за споделяне на риска, и описва възможните договорености по отношение на данъци, мита и такси. В него се обяснява, че мерките по смисъла на настоящия регламент могат да бъдат приложени пряко от Комисията или непряко чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета за всяко образувание или лице, посочено във Финансовия регламент. В тази разпоредба се определя също видът на съфинансирането (успоредно или съвместно).

Член 7 (Защита на финансовите интереси на Съюза) определя мерките за защита на финансовите интереси на Съюза, и по-специално предоставянето на възможност (най-вече на Комисията, на Сметната палата и OLAF) да извършват всички необходими проверки на приложените мерки.

(3) Дял III: Правила за националност и произход, приложими за процедурите за обществените поръчки, за отпускане на безвъзмездни средства и други процедури по възлагане — членове 8—12

Членове 8—11 (Правила за националност и произход, приложими за процедурите за обществените поръчки, за отпускане на безвъзмездни средства и други процедури по възлагане) определят условията, уреждащи достъпа до обществените поръчки и отпускането на безвъзмездни средства за целите на изпълнението на Регламента. Предложените разпоредби са значително опростени и посочват целта да се работи за необвързано предоставяне на помощ. Независимо от това, с членовете се въвеждат в детайли условията за допустимост на трети държави (изискване на реципрочност, участие в изпълняваната програма, недопустимост на някои държави и т.н.), както и изключения от тях (липса на продукти или предоставени услуги, изключителна спешност, тристранно сътрудничество и др.).

Член 12 (Оценка) задължава Комисията да извършва редовна оценка на резултатите от провежданите политики и програми, на секторните политики и на ефективността на самото програмиране. Всички заинтересовани страни ще бъдат включени при оценката и докладът ще бъде предоставен на Съвета и Европейския парламент.

(4) Дял IV: Заключителна разпоредба — членове 13—17

Член 13 (Годишен доклад) предвижда годишен доклад на Комисията относно напредъка и изпълнението на настоящия регламент. Докладът ще бъде представен на Европейския парламент и на Съвета.

Член 14 (Разходи, свързани с действията за борба срещу изменението на климата и с биоразнообразието) предвижда специална система за проследяване въз основа на методологията на ОИСР („маркери от Рио“).

Член 15 (Комитети) описва участието на съответните комитети при изпълнението на настоящия регламент, адаптирани към новия регламент за комитологията¹.

Член 16 (Преглед и оценка на инструментите) предвижда, че до средата на 2018 г. Комисията ще изготви и представи доклад за оценка на изпълнението на настоящия регламент на Европейския парламент и на Съвета, и, ако е уместно, ще представи законодателно предложение за въвеждане на необходимите изменения. Този доклад също така ще оцени въздействието на мерките, приети въз основа на настоящия регламент.

Член 17 (Влизане в сила) предвижда влизането в сила на регламента и неговото прилагане от 1 януари 2014 г., без да се определя дата на изтичане на срока на действие.

---

¹ Регламент (ЕС) № 182/2011. Наблюдател от Европейската инвестиционна банка участва в процедурите на комитета, свързани с въпроси, които засягат банката, в съответствие с процедурния правилник на комитета (вж. Стандартен процедурен правилник за комитети, ОВ С 2006, 12.7.2011 г., стр. 11).

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за определяне на общи правила и процедури за изпълнението на инструментите на Съюза за външна дейност

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 209, параграф 1 и член 212, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Европейският съюз следва да приеме изчерпателен набор от инструменти, който обхваща широк спектър от политики, свързани с външната дейност, които изискват специфични общи правила и процедури за тяхното изпълнение. Тези инструменти са: Инструментът за сътрудничество за развитие (ИСР), Европейският инструмент за демокрация и права на човека (ЕИДПЧ), Европейският инструмент за съседство (ЕИС), Инструментът за стабилност (ИС), Инструментът за сътрудничество в областта на ядрената безопасност (INSC), Инструментът за предприсъединителна помощ (ИПП) и Инструментът за партньорство (ИП).
- (2) В тези инструменти като цяло се предвижда действията, които трябва да бъдат финансирани въз основа на тях, да бъдат предмет на многогодишно индикативно програмиране, като се предоставя рамка, в която решенията за финансиране следва да бъдат приети в съответствие с Финансовия регламент² и с процедурите, предвидени в Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията³.
- (3) Решенията за финансиране следва да бъдат под формата на годишни или многогодишни програми за действие и индивидуални мерки, съгласно

---

² Както е посочено в съображение 6.

³ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

планирането, предвидено от многогодишното индикативно програмиране, под формата на специални мерки, когато това се изисква от непредвидени и обосновани нужди, както и на мерки за подпомагане.

- (4) Като се вземе предвид естеството на политиката за програмиране или на финансовото изпълнение на тези актове за изпълнение, по-специално тяхното отражение върху бюджета, за тяхното приемане по принцип трябва да бъде използвана процедурата по разглеждане, с изключение на мерките от малък финансов мащаб. Въпреки това, Комисията следва да приеме актове за изпълнение с незабавно приложение, когато, поради наложителни причини за спешност, това се изисква в надлежно обосновани случаи, свързани с необходимостта от бърз отговор от страна на Съюза.
- (5) В решенията за финансиране описанието на всяко действие, в което се посочват неговите цели, основните дейности, очакваните резултати, бъдещият бюджет и график и механизмите за мониторинг на изпълнението, следва да бъде допълнително одобрено в съответствие с процедурите, предвидени в Регламент (ЕС) № 182/2011.
- (6) За изпълнението на финансовите инструменти, когато управлението на операциите е възложено на финансов посредник, решението на Комисията следва да обхваща по-специално разпоредбите, отнасящи се до споделянето на риска, възнаграждението на посредника, отговорен за изпълнението, използването и повторното използване на средствата и възможните печалби.
- (7) Общият набор от правила и процедури трябва да бъде в съответствие с финансовите правила, приложими за годишния бюджет на Съюза, заложен в регламент на Европейския парламент и на Съвета, наричан по-долу „Финансовия регламент“⁴, като позоваването във всички случаи се прави на последната версия на този регламент, която е в сила, и включва съответните правила, приети от Комисията⁵ за прилагането на Финансовия регламент.
- (8) Външната подкрепа от Съюза се характеризира с нарастващи нужди от финансиране, но икономическата и бюджетната ситуация на Съюза ограничава наличните ресурси за тази подкрепа. Затова Комисията трябва да търси възможно най-ефективния начин за използване на наличните ресурси, по-специално чрез използването на финансови инструменти, които имат ефекта на лоста. Този ефект може да се повиши, като се даде възможност за многократно използване на средствата, инвестирани и генерирани от финансовите инструменти.
- (9) През целия цикъл на разходите финансовите интереси на Европейския съюз следва да бъдат защитавани с пропорционални мерки, включително посредством

---

⁴ Понастоящем Регламент на Съвета (ЕО, Евратом) № 1605/2002 от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности (ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр.1).

⁵ Понастоящем Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията от 23 декември 2002 г. относно определянето на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета относно Финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности (ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 1).

предотвратяване, установяване и разследване на нередности, възстановяване на изгубени, недължимо платени или неправомерно използвани средства и, когато е уместно, чрез санкции. Тези мерки следва да бъдат осъществени в съответствие с приложимите споразумения, сключени с международни организации и трети държави.

- (10) Следва да бъдат изготвени допълнителни разпоредби за методите на финансиране, защитата на финансовите интереси на Съюза, правилата за националност и произход, и оценката на инструментите,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 1

Предмет и принципи

1. Настоящият регламент установява правилата и условията за предоставяне на финансова помощ на Съюза за действия, включително програми за действие и други мерки, в рамките на следните инструменти: Инструмент за сътрудничество за развитие (ИСР), Европейски инструмент за демокрация и права на човека (ЕИДПЧ), Европейски инструмент за съседство (ЕИС), Инструмент за стабилност (ИС), Инструмент за сътрудничество в областта на ядрената безопасност (INSC), Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП) и Инструмент за партньорство (ИП), наричани по-нататък заедно „инструментите“, а поотделно — „приложимите инструменти“.
2. Комисията гарантира, че действията се изпълняват в съответствие с целите на приложимия инструмент, като същевременно се защитават ефективно финансовите интереси на Съюза. Финансовата помощ, предоставена въз основа на инструментите, трябва да бъде в съответствие с правилата и процедурите, предвидени във Финансовия регламент, който осигурява основната финансова и правна рамка за тяхното изпълнение.
3. При прилагането на настоящия регламент Комисията, когато това е възможно и подходящо в зависимост от естеството на действието, насърчава използването на най-гъвкави процедури с цел да се гарантира ефективното и ефикасно изпълнение.

Член 2

Приемане на програми за действие, индивидуални мерки и специални мерки

1. Комисията приема годишни или многогодишни програми за действие, когато това се изисква, въз основа на индикативните документи за програмиране, посочени в приложимия инструмент.

По изключение, по-специално, когато една програма за действие все още не е приета, Комисията може, въз основа на индикативните документи за програмиране, да приема индивидуални мерки при същите правила и процедури както за програмите за действие.

В случай на непредвидени и надлежно обосновани нужди, обстоятелства или ангажименти Комисията може да приеме специални мерки, които не са предвидени в многогодишните документи за програмиране. Специални мерки могат да се използват и за облекчаване на прехода от спешна помощ към дългосрочни операции на сътрудничество, включително такива, които да подготвят по-добре хората да се справят с повтарящи се кризи.

2. Програмите за действие и индивидуалните мерки, предвидени в параграф 1, за които финансова помощ на Европейския съюз надхвърля 10 млн. EUR, и специалните мерки, за които финансова помощ на Европейския съюз надхвърля 30 млн. EUR, трябва да бъдат приети в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 15, параграф 3.

Тази процедура не се изисква за програми за действие и мерки, които са с по-ниски от посочените прагове, както и за несъществени изменения в тях. Несъществените изменения са технически корекции, като например удължаване на периода на изпълнение, пренасочване на средства в рамките на предвидения бюджет или увеличаване или намаляване на размера на бюджета с по-малко от 20 % от първоначалния бюджет, при условие че тези изменения не засягат значително целите на първоначалната програма за действие или мярка. В такъв случай, програмите за действие и мерките, както и несъществените изменения в тях, се съобщават на Европейския парламент и на Съвета в рамките на един месец от приемането им.

3. Поради надлежно обосновани наложителни причини за спешност, като кризисни и следкризисни ситуации и ситуации на нестабилност или заплахи за демокрацията, принципите на правовата държава, правата на човека или основните свободи, Комисията може да приеме актове за изпълнение с незабавно приложение, включително изменения на съществуващите програми за действие и мерки, в съответствие с процедурата, предвидена в член 15, параграф 4.
4. На ниво проект се предприема подходящ екологичен преглед, включително относно изменението на климата и въздействието върху биоразнообразието, и ако това е приложимо — оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) за екологично чувствителни проекти, по-специално за мащабни нови инфраструктури. Когато е уместно, при изпълнението на секторните програми се използват стратегически екологични оценки (СЕО). Гарантира се участието на заинтересовани страни в екологичните оценки и публичният достъп до резултатите.

Член 3

Мерки за подкрепа

1. Финансирането на Съюза може да покрие разходите за изпълнението на инструментите и за постигането на техните цели, включително за административна подкрепа, свързана с подготовката, последващите действия, мониторинга, одита и оценката, които са пряко необходими за такова изпълнение, както и разходите на делегациите на Съюза за административна подкрепа, необходима за управление на операциите, финансирани в рамките на инструментите.
2. При условие че дейностите, изброени в точки а), б) и в), са свързани с общите цели на приложимия инструмент, изпълняван посредством действието, финансирането на Съюза може да обхваща:
  - а) проучвания, срещи, информация, повишаване на осведомеността, обучение, дейности, свързани с публикуването, и всякакви други административни разходи или разходи за техническа помощ, необходими за управление на дейностите,
  - б) изследователски дейности и проучвания по съответните въпроси и разпространението на информацията,
  - в) разходи, свързани с предоставянето на информационни и комуникационни дейности, включително корпоративна комуникация на политическите приоритети на Съюза.
3. Мерките за подкрепа могат да бъдат финансирани извън обхвата на индикативните документи за програмиране. Когато това е приложимо, Комисията приема мерки за подкрепа съгласно процедурата по консултиране, посочена в член 15, параграф 2.

ДЯЛ II

Разпоредби относно методите на финансиране

Член 4

Общи финансови разпоредби

1. Финансова помощ от Съюза може да бъде предоставена, *inter alia*, чрез следните видове финансиране, предвидени от Финансовия регламент:
  - а) безвъзмездни средства;
  - б) договори за възлагане на обществени поръчки за услуги, доставки или строителни работи;
  - в) бюджетна подкрепа;
  - г) вноски във фондове със специално предназначение, създадени от Комисията;
  - д) финансови инструменти, като например заеми, гаранции, собствен капитал или частично собствен капитал, инвестиции или участия, както и

инструменти за споделяне на риска, по възможност в комбинация с безвъзмездни средства;

- е) акционерни или дялови участия в международни финансови институции, включително регионалните банки за развитие.

Финансова помощ на Съюза може също да бъде предоставена в съответствие с Финансовия регламент чрез вноски към международни, регионални или национални фондове, като тези, създадени или управлявани от Европейската инвестиционна банка, международни организации, държавите-членки или от партньорските държави и региони, за привличане на съвместно финансиране от редица донори, или към фондове, създадени от един или повече донори за целите на съвместното изпълнение на проекти.

2. За изпълнението на финансовите инструменти, посочени в точка д) по-горе, и в съответствие с член 18, параграф 4 от Финансовия регламент, приходите и възстановените суми, генерирани от един финансов инструмент, се прехвърлят към този финансов инструмент като вътрешни целеви приходи. За финансовите инструменти, създадени по време на многогодишната финансова рамка за 2007—2013 г., тези приходи и възстановени суми се прехвърлят към еквивалентния нов финансов инструмент за периода 2014—2020 г.
3. Финансова помощ на Съюза се изпълнява от Комисията съгласно Финансовия регламент, пряко от службите на Комисията, делегациите на Съюза и от изпълнителните агенции, или косвено чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на образувания, посочени във Финансовия регламент, включително при споделено управление с държавите-членки.
4. Видовете финансиране, посочени в параграф 1 и в член 6, параграф 1, както и методите за изпълнение, посочен в параграф 3, се избират въз основа на способността им за постигане на конкретните цели на действията, като се вземат предвид, *inter alia*, разходите за проверките, административната тежест, както и очакваният на риск от неспазване. По отношение на безвъзмездните средства това включва разглеждане на възможността за използването на еднократни суми, единни ставки и скали за единични разходи.
5. Действията, финансирани по силата на инструментите, могат да бъдат изпълнени посредством паралелно и съвместно съфинансиране.

В случаите на паралелно съфинансиране, действието се разделя на редица ясно определими компоненти, като всеки от тях се финансира от различни партньори, които предоставят съфинансиране по такъв начин, че крайното използване на финансирането да може винаги да се идентифицира.

В случаите на съвместно финансиране, общата стойност на действието се разделя между партньорите, които предоставят съфинансирането, и ресурсите се обединяват по начин, по който вече не е възможно да се идентифицира източникът на финансиране за дадена дейност, предприета като част от дейността.

6. Когато се прибъгва до вид финансиране, посочено в параграф 1 или член 6, параграф 1, сътрудничеството между Съюза и неговите партньори може, наред с другото, да бъде под формата на:
- а) тристранни договорености, с които Съюзът координира с трети държави помощта си за партньорска държава или регион,
  - б) административни мерки за сътрудничество, като например туининг между държавни институции, местни органи, национални държавни органи или частноправни субекти, натоварени със задачи за обществени услуги в държава-членка и такива в партньорска държава или регион, както и мерки за сътрудничество с участието на експерти от публичния сектор, изпратени от държавите-членки и техните регионални и местни власти,
  - в) вноски към разходите, необходими за създаването и управлението на публично-частно партньорство, както и
  - г) програми в подкрепа на секторните политики, с които Съюзът предоставя подкрепа за секторните програми на партньорската държава;
  - д) в случаите на ИПП и ЕИС, средства за участието на държавите в програми и агенции на Съюза.

Член 5

Данъци, мита и такси

Помощта на Съюза нито създава, нито активира събирането на специфични данъци, мита или такси.

Когато това е приложимо, съответните разпоредби се договорят със партньорските държави, за да се освободят от данъци, мита и други фискални такси действията, с които се изпълнява финансовата помощ на Европейския съюз. В противен случай такива данъци, мита и такси са допустими съгласно условията, предвидени във Финансовия регламент.

Член 6

Специални финансови разпоредби

1. В допълнение към видовете финансиране, посочени в член 4, параграф 1, финансовата помощ на Съюза в рамките на следните инструменти може да бъде предоставена в съответствие с Финансовия регламент и посредством следните видове финансиране:
- а) в рамките на ИСР и на ЕИС — облекчаване на дългове в рамките на международно съгласувани програми за облекчаване на дългове;

- б) в рамките на ИСР и на ИС — в изключителни случаи, секторни и общи програми за внос, които могат да приемат формата на:
- i) секторни програми за внос в натура;
  - ii) секторни програми за внос, които предвиждат чужда валута за финансиране на вноса за въпросния сектор; или
  - iii) общи програми за внос, които предвиждат чужда валута за финансиране на общия внос на широк спектър от продукти;
- в) в рамките на ЕИДПЧ пряко възлагане на:
- i) безвъзмездни средства с ниска стойност за защитници на човешките права, за да се финансират спешни действия за защита;
  - ii) безвъзмездни средства за финансиране на действия при най-трудни условия или ситуациите, посочени в член 2, параграф 4 от ЕИДПЧ, когато публикуването на покана за представяне на предложения би било неуместно. Такива безвъзмездни средства не трябва да надвишават 2 000 000 EUR и са с продължителност до 18 месеца, която може да бъде удължена с още шест месеца в случаите на обективни и непредвидени пречки за тяхното изпълнение.
  - iii) безвъзмездни средства за:
    - Службата на Върховния комисар на ООН за правата на човека;
    - Европейският междууниверситетски център за правата на човека и демократизацията, който предоставя магистърска степен по права на човека и демократизация, и за Стипендиантска програма на ЕС—ООН, и свързаната с тях мрежа на университетите, които предоставят дипломи за следдипломна квалификация в областта на правата на човека, напълно достъпна за граждани на трети държави.
2. Финансовата помощ на Съюза в рамките на ИПП и на ЕИС може да бъде изпълнена при споделеното управление с държавите-членки, и при непряко управление за Трансграничното сътрудничество в рамките на ЕИС, при условие че специфичните за сектора правила и допълващите правила, изисквани от Финансовия регламент и други съответни разпоредби, са включени в делегиран акт, приет въз основа на приложимия инструмент.
3. Бюджетните поети задължения, свързани с действията в рамките на ИПП и ЕИС, които надхвърлят една финансова година, могат да се разпределят за няколко години по годишни траншове.

Член 7

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема необходимите мерки, за да гарантира, че при изпълнението на действията, финансирани по силата на настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки и, при установяването на нередности, чрез събирането, или когато това е уместно — в случаите, когато държавата или публичната институция на трета държава е бенефициер, чрез възстановяване на недължимо платени суми. Когато това е уместно, се прилагат също ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.
2. Комисията и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити по документи и на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, както и други трети страни, които са получили средства от Съюза.

Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва проверки и инспекции на място по отношение на икономически оператори, засегнати пряко или непряко от такова финансиране в съответствие с процедурите, предвидени в Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96⁶, с оглед установяване дали е налице измама, корупция или всякаква друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор за финансиране от страна на Съюза.

Без да се засягат първа и втора алинея, в споразумения с трети държави и международни организации, споразумения за отпускане на безвъзмездни средства, решения за отпускане на безвъзмездни средства и договори, произтичащи от прилагането на настоящия регламент, се предвижда изрично упълномощаване на Комисията, Сметната палата и OLAF за провеждане на такива одити, проверки и инспекции на място.

ДЯЛ III

Правила за националност и произход, приложими за процедурите за възлагане на обществени поръчки, за отпускане на безвъзмездни средства и други процедури по възлагане

Член 8

Общи правила

1. Участието във възлагането на договори за обществени поръчки, процедурите за отпускане на безвъзмездни средства и други процедури по възлагане за действия, финансирани по настоящия регламент в полза на трети страни, е достъпно за всички физически лица, които са граждани на дадена държава, и юридически лица, които ефективно са установени в държава, която отговаря на

---

⁶ ОВ L 292, 15.11.1996, стр. 2.

условията за допустимост, определени в приложимия инструмент в следните членове от настоящия дял, както и за международни организации.

2. В случаите на действия, съвместно съфинансирани с партньор или изпълнявани чрез един от органите, натоварени с изпълнението, при непряко управление, или изпълнявани чрез фонд със специално предназначение, създаден от Комисията в съответствие с Финансовия регламент, държавите, които отговарят на условията за допустимост съгласно правилата на този орган, които са определени в споразуменията, сключени със съфинансиращия или изпълнителния орган, или които са определени в учредителния акт на фонда със специално предназначение, отговарят на условията за допустимост независимо от специфичните правила, предвидени в следващите членове. Съфинансиращият или изпълнителният орган освен това се договарят да прилагат правилата за допустимост, предвидени в настоящия регламент, както е посочено в същите споразумения.
3. В случаите на действия, финансирани от един от инструментите и, в допълнение, от друг инструмент за външна дейност, включително Европейският фонд за развитие, или на действия от глобално, регионално или трансгранично естество, в които участват също държавите бенефициери, които отговарят на условията за допустимост съгласно правилата на тези инструменти, определените в рамките на някои от тези инструменти държави могат да се считат за отговарящи на условията за допустимост за целите на това действие.
4. Всички доставки и стоки, закупени по силата на договор за възлагане на обществени поръчки, или в съответствие със споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, финансирани по настоящия регламент, трябва да произхождат от държава, която отговаря на условията за допустимост. Въпреки това, те могат да произхождат от всяка държава, в която използването на състезателна процедура на договаряне е разрешено. За целите на настоящия регламент терминът „произход“ се определя в съответното законодателство на Съюза относно правилата за произход за митнически цели.
5. Правилата по силата на настоящия дял не се прилагат, и не създават национални ограничения за физически лица, които са наети от изпълнител, който отговаря на условията за допустимост, или са сключили договор по друг законен начин с него, или, когато това е приложимо, от подизпълнител.
6. В случаите, при които Финансовият регламент предвижда преценка в избора на изпълнителя, приоритет се дава, когато това е уместно, на възлагането на местни и регионални обществени поръчки.
7. Чрез дерогация от всички други правила, допустимостта, както е определена в настоящия дял, може да бъде ограничена по отношение на националност, местоположение или характеристики на кандидатите, когато това се изисква от естеството и целите на действието, и когато това е необходимо за неговото ефективно изпълнение. Такива ограничения могат да се прилагат по-специално за участието в процедури по възлагане в случаите на действия в областта на трансграничното сътрудничество.

8. Оферентите и кандидатите, на които са възложени договори, спазват приложимото законодателство в областта на околната среда, включително многостранните споразумения в областта на околната среда, както и международно съгласувани основни трудови стандарти⁷.

Член 9

ИСП, ЕИС, ИП и INSC

1. Оферентите и кандидатите от следните държави отговарят на изискванията за финансиране по ИСП, ЕИС, ИП и INSC:
- а) държавите-членки, държавите кандидатки и потенциални кандидатки, признати от Съюза, както и членове на Европейското икономическо пространство;
  - б) за ЕИС — партньорските държави, обхванати от ЕИС, и Руската федерация, когато съответната процедура се извършва в контекста на многонационални и трансгранични програми за сътрудничество, в които тя участва;
  - в) развиващи се държави и територии, определени от Комитета за подпомагане на развитието на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСП—КПР), които не са членове на групата Г-20, и отвъдморските държави и територии, обхванати от Решение на Съвета 2001/822/ЕО от 27 ноември 2001 г.⁸
  - г) развиващите се държави, определени от ОИСП—КПР, които са членове на групата Г-20, и други държави и територии, когато са бенефициери на действията, финансирани от Съюза в рамките на инструментите, обхванати от настоящия член;
  - д) държави, за които Комисията е установила взаимен достъп до външна помощ. Взаимен достъп за ограничен период от поне една година може да бъде разрешен, когато една държава разреши избираемост при равни условия за образувания от Съюза и за държави, които отговарят на условията за допустимост съгласно инструментите в обхвата на настоящия член. Комисията взема решение относно взаимния достъп и относно неговата продължителност в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 15, параграф 2, и след консултация с държавата получател или със съответните държави; както и
  - е) държава-членка на ОИСП—КПР в случай на договори, изпълнени в най-слабо развитите държави, както е определено от ОИСП—КПР.

---

⁷ Основните трудови стандарти на МОТ, конвенциите за свобода на сдружаване и колективно договаряне, премахването на насилствения и принудителния труд, премахването на дискриминацията по отношение на заетостта и на професионален признак, както и премахването на детския труд.

⁸ ОВ L 314, 30.11.2001 г., стр. 1.

2. Оферентите и кандидатите от държави, които не отговарят на условията за допустимост, или стоките, чийто произход не отговаря на условията за допустимост, могат да бъдат приети за допустими от Комисията в случаите на:
- а) държави, които имат традиционни икономически, търговски или географски връзки със съседните държави бенефициери, или
  - б) изпълнението на тристранни споразумения за сътрудничество с трети държави; или
  - в) спешност или липсата на продукти и услуги на пазарите на съответните държави, или в други надлежно обосновани случаи, в които правилата за допустимост биха направили реализацията на проект, програма или действие невъзможна или изключително трудна.
3. Относно действията, изпълнявани чрез съвместно управление, съответната държава-членка, на която Комисията е делегирала задачите по изпълнението, има право да приеме като отговарящи на условията за допустимост, от името на Комисията, оферентите и кандидатите от държави, които не отговарят на условията за допустимост, в съответствие с параграф 2, или стоките, чийто произход не отговаря на условията за допустимост, в съответствие с член 8, параграф 4.

Член 10

ИПП

1. Оферентите и кандидатите от следните държави отговарят на условията за допустимост за финансиране по ИПП:
- а) държавите-членки, държавите бенефициери в обхвата на ИПП, членовете на Европейското икономическо пространство и партньорските държави, обхванати от ЕИС, както и
  - б) държавите донори, които имат взаимен достъп до външна помощ, установен от Комисията, при условията, предвидени в член 9, параграф 1, буква д).
2. Оферентите и кандидатите от държави, които не отговарят на условията за допустимост, или стоките, чийто произход не отговаря на условията за допустимост, могат да бъдат приети за допустими от Комисията в надлежно обосновани случаи:
- а) ако правилата за допустимост биха направили реализацията на действие невъзможна или изключително трудно, поради липсата на продукти и услуги на пазарите на съответните държави, или по изключителна спешност, или
  - б) за изпълнението на тристранни споразумения за сътрудничество с трети държави.

3. Относно действията, изпълнявани чрез съвместно управление, съответната държава-членка, на която Комисията е делегирала задачите по изпълнението, има право да приеме като отговарящи на условията за допустимост, от името на Комисията, оферентите и кандидатите от държави, които не отговарят на условията за допустимост, в съответствие с параграф 2, или стоките, чийто произход не отговаря на условията за допустимост, в съответствие с член 8, параграф 4.

Член 11

ИС и ЕИДПЧ

1. Без да се засягат ограниченията, присъщи на естеството и целите на действието, както е предвидено в член 8, параграф 7, участието във възлагането на договори за обществени поръчки или за безвъзмездни средства, както и набирането на експерти, ще бъде открито без ограничения в рамките на ИС и ЕИДПЧ.
2. В рамките на ЕИДПЧ следните органи и участници са допустими за финансиране в съответствие с член 4 , параграф 1 и член 6, параграф 1, буква в):
  - а) организации на гражданското общество, включително неправителствени организации с нестопанска цел и независими политически фондации, местни организации и агенции с нестопанска цел в частния сектор, институции и организации и мрежи от тях на местно, национално, регионално и международно равнище;
  - б) агенции с нестопанска цел в публичния сектор, институции и организации и мрежи на местно, национално, регионално и международно равнище;
  - в) национални, регионални и международни парламентарни органи, когато това е необходимо за постигане на целите на инструмента и предложената мярка не може да бъде финансирана по друг инструмент за външна помощ на Съюза;
  - г) международни и регионални междуправителствени организации;
  - д) физически лица, образувания без правосубектност и, в изключителни и надлежно обосновани случаи, други органи или участници, които не са определени в настоящия параграф, когато това е необходимо за постигане на целите на инструмента.

Член 12

Оценка на действията

1. Комисията редовно извършва мониторинг и преразглежда своите действия, и оценява резултатите от изпълнението на секторните политики и действия, ефективността на програмирането, при необходимост посредством независими външни оценки, за да установи дали са постигнати целите, което ѝ позволява да формулира препоръки с оглед подобряването на бъдещите действия.
2. Комисията изпраща докладите си за оценка на Европейския парламент и на Съвета за сведение. Държавите-членки могат да поискат обсъждане на конкретни оценки в комитетите, посочени в член 15. Резултатите се вземат предвид при проектирането на програмите и разпределението на ресурсите.
3. Комисията включва в подходяща степен всички заинтересовани страни във фазата на оценка на помощта на Съюза, предвидена в настоящия регламент

ДЯЛ IV

ДРУГИ ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 13

Двугодишен доклад

1. Комисията разглежда постигнатия напредък в изпълнението на мерките за финансова помощ, предприети в областта на външната дейност, и на всеки две години, считано от 2016 г., представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за изпълнението и резултатите, и доколкото е възможно, за основните последици и въздействия на финансовата помощ на Съюза. Този доклад се представя също на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите.
2. Двугодишният доклад съдържа информация за предишната година относно финансираните мерки, резултатите от упражнения мониторинг и оценката, участието на съответните партньори, а така също и изпълнението на бюджетните кредити за поети задължения и за плащания. В него се оценяват резултатите от финансовата помощ на Съюза, като се използват, доколкото е възможно, специфични и измерими индикатори за нейната роля за постигане на целите на инструмента.

Член 14

Разходи, свързани с действията за борба срещу изменението на климата и с биоразнообразието

Финансирането в рамките на инструментите е предмет на система за годишно проследяване въз основа на методологията на ОИСП („маркери от Рио“), интегрирана в съществуващата методология за управлението на изпълнението на програмите на ЕС, за количествено определяне на разходите, свързани с действията за борба срещу

изменението на климата и с биоразнообразието на нивото на програмите за действие, индивидуалните и специалните мерки, посочени в член 2, параграф 1, и вписани в оценките и двугодишните доклади. Годишната приблизителна оценка на общите разходи, свързани с действията за борба срещу изменението на климата и с биоразнообразието, се извършва въз основа на приетите индикативни документи за програмиране.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 15

Комитети

1. Комисията се подпомага от комитети, създадени с инструментите.
2. Където има позоваване на настоящия параграф, се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато становището на комитета трябва да бъде получено чрез писмена процедура, тази процедура се прекратява без резултат, когато в рамките на определения срок за предаване на становището председателят на комитета вземе такова решение или обикновено мнозинство от членовете на комитета поиска това.

3. Където има позоваване на настоящия параграф, се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато становището на комитета трябва да бъде получено чрез писмена процедура, тази процедура се прекратява без резултат, когато в рамките на определения срок за предаване на становището председателят на комитета вземе такова решение или обикновено мнозинство от членовете на комитета поиска това.

4. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с член 5 от него.

Приетото решение остава в сила за срока на приетия или изменен документ, програма за действие или мярка.

Член 16

Преглед и оценка на инструментите

1. Не по-късно от 31 декември 2017 г. Комисията изготвя доклад за постигането на целите на всеки един от инструментите посредством резултатите и показателите за въздействието, с които се измерва ефективността на използване на ресурсите и европейската добавена стойност на инструментите, с оглед на това да се приеме решение за подновяване, изменение или прекратяване на видовете действия, изпълнявани в рамките на инструментите.

В доклада освен това се разглеждат въпросите за възможностите за опростяване, за вътрешната и външната съгласуваност, за запазването на целесъобразността на всички цели, както и за приноса на мерките към приоритетите на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. В доклада се вземат предвид констатациите и заключенията относно дългосрочното въздействие на инструментите.

2. Докладът се представя на Европейския парламент и на Съвета и се придружава, ако е целесъобразно, от законодателни предложения за въвеждане на необходимите изменения на инструментите.
3. Като основа за оценка на степента, в която са били постигнати целите, се използват стойностите на показателите на 1 януари 2014 г.
4. Комисията изисква от партньорските държави да предоставят всички необходими данни и информация в съответствие с международните ангажименти по отношение на ефективността на помощта, за да се позволи мониторингът и оценката на съответните мерки.
5. Дългосрочното въздействие и устойчивостта на ефектите от инструментите ще бъдат оценени в съответствие с правилата и процедурите, приложими към този момент.

Член 17

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Той се прилага от 1 януари 2014 г.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател